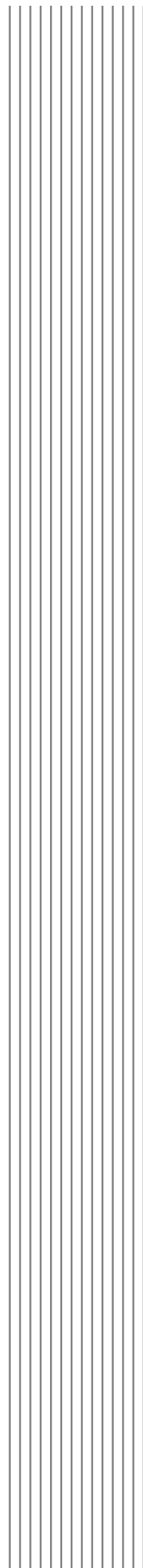

8

Skattefrågor

8 Skattefrågor

8.1 Inledning

Regeringen redovisar i detta kapitel vissa förslag och överväganden på skatteområdet. Först behandlas fastighetsbeskattningsfrågor och därefter några företagsinriktade frågor. Vissa energi- och trafikbeskattningsfrågor tas också upp liksom några frågor med anledning av de förslag som presenterades i budgetpropositionen för år 1999. Avslutningsvis redovisas finansiella effekter av de förslag som läggs fram. Frågan om kreditering av anställningsstöd på skattekonto tas upp i avsnitt 5.4.10.

Ärendet och dess beredning

Lagförslag har upprättats i enlighet med förteckning i kapitel 2, Förslag till riksdagsbeslut. Förslagen har under hand beretts med Riksskatteverket (RSV).

Lagrådet

Den föreslagna lagen om beräkning av viss inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 2001 års taxering, m.m. motsvarar i princip den lag som reglerar samma åtgärd vid 2000 års taxering (SFS 1998:1477). Denna lag granskades av Lagrådet hösten 1998. Det finns därför inte skäl att höra Lagrådet över det nu framlagda förslaget. Lagförslagen i övrigt är av så enkel beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Något yttrande från Lagrådet har därför inte inhämtats.

8.2 Fastighetsbeskattning

8.2.1 Taxeringsvärden och underlag för fastighetsskatt år 2000

Regeringens förslag: Omräkningstalen för 2000 års taxeringsvärden skall för småhusenheter och småhus på lantbruksenheter vara desamma som de som gäller för år 1999. För hyreshus (bostadsdelen) skall omräkningstalet för år 2000 bestämmas till 1,00. Regeringen avser att senare i år återkomma med förslag till ytterligare regler inför 2001 års taxering om hur underlaget för fastighetsskatt för hyreshus (bostadsdelen) skall fastställas. Utgångspunkten för ett sådant förslag är att 2000 års allmänna fastighetstaxering inte bör tillåtas slå igenom i fråga om uttag av fastighetsskatt.

Skälen för regeringens förslag: Allmän fastighetstaxering sker vart sjätte år räknat fr.o.m. år 1988 för hyreshus och industrienheter, år 1990 för småhusenheter och år 1992 för lantbruksenheter. Vid allmän fastighetstaxering bestäms för varje taxeringsenhet ett basvärde som skall motsvara 75 % av dess marknadsvärde. Detta bestäms med hänsyn till det genomsnittliga prisläget under andra året före det år då allmän fastighetstaxering sker. Prisutvecklingen mellan de allmänna fastighetstaxeringarna beaktas genom ett särskilt årligt omräkningsförfarande. Detta innebär att basvärdet omräknas med hjälp av ett omräkningstal som fastställs av RSV med hänsyn till det genomsnittliga prisläget i olika prisutvecklingsområden under tolv månaderspe-

rioden mellan den 1 juli andra året före taxeringsåret och den 30 juni året före taxeringsåret.

I samband med besluten om omräkningstal till 1996 och 1997 års omräkningar uppmärksammade RSV vissa tekniska brister i omräkningsförfarandet. Dessa hade i första hand att göra med det förhållandet att omräkningstalen inte kunde bestämmas med beaktande av andra faktorer än prisutvecklingen för samtliga fastigheter av ett visst slag. När det gällde hyreshus grundades den redovisade prisutvecklingen i vissa områden uteslutande på försäljningar av äldre fastigheter eftersom yngre fastigheter från de s.k. krisårgångarna inte alls hade avyttrats i dessa områden. Ett omräkningstal baserat på dessa uppgifter kunde för yngre fastigheter leda till oriktiga värden. I fråga om småhus innebar RSV:s omräkningsbeslut år 1996 att de redan höga taxeringsvärdenivåerna i vissa attraktiva områden ytterligare skulle höjas.

Det föranledde riksdagen att under hösten 1996 hos regeringen begära en översyn av reglerna om fastighetstaxeringsförfarandet. I avvaktan på utredningens arbete beslöt riksdagen om en begränsning av omräkningstalen för 1997 års taxeringsvärden i vissa fall, bet. 1996/97: SkU14, rskr. 1996/97:134, SFS 1996:1615. I mars 1997 förordnade regeringen en särskild utredare som har till uppgift att se över förfarandet vid fastighetstaxeringen (Fastighetstaxeringsutredningen, dir. 1997:36).

För 1998 års omräkningstal ansåg regeringen att omräkningsförfarandet inte borde leda till några förändringar av taxeringsvärdena för hyreshus (bostadsdelen) eller för småhusenheter. Detta innebar att omräkningstalen för dessa fastighetstyper skulle vara desamma för år 1998 som de som gällde för år 1997. Lagstiftningen trädde i kraft den 1 juli 1997 (prop. 1996/97:150, bet. 1996/97:FiU20, rskr. 1996/97:284, SFS 1997:441).

I prop. 1997/98:150 föreslog regeringen en förlängning för år 1999. Lagstiftningen trädde i kraft den 1 juli 1998 (bet. 1997/98:FiU20, rskr.1997/98:318, SFS 1998:525).

När det gäller förhållandena för år 2000 har regeringen gjort följande bedömningar.

I fråga om småhus finns det enligt regeringens mening ingen anledning att nu göra en annan bedömning än den som gjordes förra året och året dessförinnan. Mot bakgrund härav anser regeringen att omräkningsförfarandet inte bör leda till någon förändring av taxeringsvärdena för småhusenheter och för småhus på lantbruksen-

heter för år 2000. Detta innebär att omräkningstalen för dessa typer av fastigheter skall vara desamma för år 2000 som de som gäller för år 1999.

För hyreshus (bostadsdelen) är förhållandena inför år 2000 annorlunda och mer komplicerade än tidigare. Detta beror på att hyreshusen skall göras till föremål för en allmän fastighetstaxering under år 2000. Det finns skäl att anta att den allmänna fastighetstaxeringen för många hyreshus kommer att innebära höjda basvärden. Detta betyder att taxeringsvärdena för hyreshus kommer att höjas, även om omräkningstalen skulle vara oförändrade.

Regeringen anser att den förväntade höjningen av basvärdena avseende hyreshus (bostadsdelen) inte skall tillåtas slå igenom på fastighetsskatteuttaget vid 2001 års taxering och avser att senare i år återkomma med ett förslag med denna inriktning. Som ett led i ett sådant förslag bör omräkningstalet för hyreshus (bostadsdelen) för år 2000 sättas till 1,00. Denna lagstiftningsåtgärd bör av administrativa skäl genomföras redan nu.

8.2.2 Reavinstbeskattning av fastigheter

Övergångsregeln

Fram till och med 1990 års skattereform beräknades reavinsterna på fastigheter enligt en med vissa begränsningar real metod. Detta skedde genom att fastigheternas anskaffningsvärden räknades upp med hänsyn till den allmänna prisutvecklingen fr.o.m. det femte året efter det att fastigheten anskaffats. De nya reglerna däremot bygger på en nominell vinstberäkning (prop. 1989/90:110, bet. 1989/90:SkU30, rskr. 1989/90:356, SFS 1990: 650–696).

Övergången från en real till en nominell vinstberäkning kunde innebära vissa problem. Fastigheter som efter ett långt innehav kunde säljas skattefritt eller med låga skattebelopp omedelbart före reformens genomförande skulle hamna i en helt annan situation därefter. Detta innebar att många fastighetsägare sålde eller övervägde att sälja sina fastigheter till närstående för att därigenom skaffa ett bättre ingångsvärde inför framtida försäljningar. För att sådana situationer skulle undvikas infördes en särskild tidsbegränsad övergångsregel innebärande att för avyttringar fram till och med utgången av år 1999 skall de skattskyldiga vid vinstberäkningen få använda i princip de regler som skulle ha tillämpats om försäljningen i stället skett den sista december 1990.

Bestämmelsen finns i punkt 4 av övergångsbestämmelserna till lagen (1990:651) om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt och upphör att gälla vid utgången av år 1999.

Under den tid övergångsregeln funnits har skatteuttaget vid fastighetsavyttringar avseende privatbostadsfastigheter i princip sänkts från 30 % till 15 % samtidigt som regler om uppskov införts (prop. 1993/94:45, bet. 1993/94:SkU11, rskr. 1993/94: 105, SFS 1993:1469-1474). Att ha i princip dubbla reavinstskatteregler – dels en huvudregel och dels övergångsregler som bygger på bestämmelser som avskaffades för snart tio år sedan – är i längden inte acceptabelt. Regeringens uppfattning är därför att 1990 års beslut bör ligga fast.

Nytt stickår

Huvudregeln innehåller en bestämmelse som tar sikte på fastighetsförvärv före år 1952 (det s.k. stickåret). Bestämmelsen är tillämplig om den skattskyldige själv förvärvat en fastighet före detta år eller om han härleder sin rätt till fastigheten från en person – t.ex. en arvlätare – som förvärvat fastigheten före detta år. Bestämmelsen om hur ingångsvärdet i sådana fall skall beräknas och som finns i 25 § 9 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt avskaffades vid skatte-reformen men infördes igen samtidigt som reglerna om uppskov. Bestämmelsen i fråga innebär att ingångsvärdet skall bestämmas till 150 % av 1952 års taxeringsvärde om den skattskyldige inte kan visa att den verkliga anskaffningskostnaden är högre. Annars avdragsgilla kostnader för t.ex. om- och tillbyggnad som lagts ned tidigare än det aktuella året får inte dras av. Syftet med regeln är att förenkla vinstberäkningen eftersom det efter hand blir allt svårare att känna till och hålla reda på relevanta uppgifter. Detta gäller särskilt om fastigheten är ärvd eller man fått den i gåva.

Den övergångsregel som i enlighet med vad ovan sagts inte längre kommer att kunna tillämpas efter 1999 års utgång innehåller en regel om att den skattskyldige om han så önskar och fastigheten är förvärvad före år 1970 kan beräkna ingångsvärdet till 133 % av 1970 års taxeringsvärde. Det finns enligt regeringens mening skäl, inte minst förenklingsskäl, som talar för att stickåret bör flyttas framåt i tiden och att ett nytt stickår bör bestämmas. Enligt regeringens mening bör ett år kring 1980 väljas. Detta skulle innebära betydande förenklingar både för enskilda och för myndigheter.

En sådan regel skulle, på samma sätt som dagens stickårsregel, innebära att en viss andel av den aktuella fastighetens taxeringsvärde för det nya stickåret skall utgöra ingångsvärde vid reavinstberäkningen om inte det verkliga anskaffningsvärdet är högre. Det är viktigt att en sådan regel inte utformas så att den utifrån den nuvarande nominella utformningen av 1952-årsregeln leder till ett allmänt sett förändrat skatteuttag. Regeringen avser att till riksdagen under hösten 1999 återkomma med ett lagförslag som innehåller en regel som utformats på det sätt som nu angetts.

8.3 Företagsinriktade åtgärder

Villkoren för realinvesteringar och företagsetableringar i Sverige är generellt sett goda. Företags-skattereglerna är bl.a. genom den låga bolags-skatten förmånliga i ett internationellt perspektiv. Det finns dock anledning att i vissa särskilda avseenden förbättra villkoren för företagande i Sverige. Regeringen aviserar här ett antal åtgärder som kommer att bidra till detta.

8.3.1 Förvärv av egna aktier

Aktiebolagskommittén har i delbetänkandet Aktiebolagets kapital (SOU 1997:22) föreslagit att svenska aktiebolag under vissa förutsättningar skall kunna återköpa eller på annat sätt förvärva egna aktier. Förslaget har remissbehandlats och lagstiftningsfrågan bereds nu inom Justitiedepartementet.

Enligt Aktiebolagskommitténs förslag får egna aktier återköpas under förutsättning att det omedelbart efter köpet finns full täckning för det bundna egna kapitalet i balansräkningen.

Publika bolag får endast återköpa aktier via börs eller annan organiserad marknadsplats eller genom ett förvärvserbud som riktas till samtliga aktieägare eller till samtliga ägare av aktier av ett visst slag. Bryter ett publikt bolag mot denna bestämmelse måste bolaget avyttra aktierna senast en månad efter förvärvet. Ett publikt bolag får vid varje given tidpunkt inte inneha mer än 10 % av totalantalet aktier i bolaget.

För privata bolag gäller inte några begränsningar i fråga om tillåtna förvärvsmetoder. För dessa gäller inte heller någon övre gräns för in-

nehav av egna aktier. Det måste dock alltid finnas minst en aktie som inte ägs av bolaget självt.

Aktiebolagskommittén redovisar i betänkandet ett antal argument för en möjlighet för aktiebolag att återköpa egna aktier. Det primära argumentet anser kommittén vara att det skulle förbättra bolagens förutsättningar att föra tillbaka överskottsmedel till aktieägarna och på det sättet bidra till en effektivare kapitalanvändning. Ett annat argument är att det kan underlätta generationsskiften i företag. Remissopinionen är i huvudsak positiv. Regeringen delar kommitténs bedömning och anser det angeläget att en möjlighet till förvärv av egna aktier skapas.

Några särskilda skatteregler för återköp av egna aktier finns – i de delar det behövs – ännu inte. Aktiebolagskommittén har i sitt betänkande inte heller aktualiserat några skattefrågor. Under hösten 1999 kommer därför att presenteras förslag till den skattemässiga behandlingen av återköp. Regeringen har dessutom under hösten 1998 i propositionen Omstrukturering och beskattning (prop. 1998/99:15 s. 267) uttalat att frågan om uttag av kupongskatt för utländska aktieägare i samband med omstruktureringar bör behandlas vid utarbetandet av skatteregler för återköp av egna aktier. Även denna fråga kommer således att ses över inom Finansdepartementet. Den nya lagstiftningen bör, såvitt gäller de publika företagen, kunna tillämpas fr.o.m. taxeringen år 2001 (inkomståret 2000). Frågan om den skattemässiga behandlingen vid återköp i privata bolag, däremot, kommer inte att hinnas med redan till år 2000. Regeringen avser emellertid att så snart det är möjligt återkomma i den frågan.

8.3.2 Kupongskatt på näringsbetingade innehav

Sedan många år tillbaka har det varit svensk policy att vid dubbelbeskattningsförhandlingar föreslå ett ömsesidigt avskaffande av källskatten på utdelning (kupongskatten) på näringsbetingade innehav. Redan före Sveriges inträde i EU hade detta resultat uppnåtts gentemot några europeiska länder. Genom medlemskapet i EU uppnås detta gentemot övriga medlemsstater i och med rådets direktiv (90/435/EEG) av den 23 juli 1990 om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater.

I dubbelbeskattningsavtal med några viktigare länder utanför EU har också kupongskatten på näringsbetingade innehav avskaffats. Som exempel på detta kan nämnas Norge (SFS 1989:933 och SFS 1996:1512), Schweiz (SFS 1992:856) och i ett protokoll undertecknat den 19 februari 1999 även Japan. Vid omförhandlingarna om dubbelbeskattningsavtalet med USA föreslogs från svensk sida att kupongskatten i denna del ömsesidigt skulle avskaffas. Det är emellertid en fast amerikansk policy att fem procent i kupongskatt skall tas ut på näringsbetingade innehav. USA har inte gentemot något land accepterat att helt slopa kupongskatten på dessa innehav.

Under senare år har källskatten på bl.a. utdelning i många länder och i dubbelbeskattningsavtal kommit att bli allt lägre. Det är önskvärt att sänkningar helst sker ömsesidigt i dubbelbeskattningsavtal. Flera länder har emellertid valt att ensidigt avskaffa kupongskatten. Det senaste exemplet är Danmark som fr.o.m. 1 januari 1999 generellt avskaffat kupongskatten på näringsbetingade innehav. Ett annat europeiskt exempel är Luxemburg som i dubbelbeskattningsavtalet med USA ensidigt valt att avstå från att ta ut kupongskatt.

Det är angeläget att utländska företags investeringar i Sverige inte skattemässigt missgynnas när vinstmedel delas ut från Sverige. Regeringen avser därför att i samband med budgetpropositionen föreslå att kupongskatten på näringsbetingade innehav skall avskaffas fr.o.m. den 1 januari 2000.

8.3.3 Stoppregler

Stoppreglerna är det regelverk som tar sikte på transaktioner mellan fåmansägda företag och deras ägare. Syftet med reglerna är att förhindra att intressegemenskapen mellan företaget och ägaren missbrukas skattemässigt. Stoppregelutredningen har haft till uppgift att se över reglerna för att om möjligt slopa dessa så att beskattningen i stället kan ske enligt allmänna regler. Utredningen föreslår i betänkandet Stoppreglerna (SOU1998:116) mycket omfattande förändringar i regelverket. Utgångspunkten för utredningen är att särregler endast är motiverade då intressegemenskapen mellan företag och ägare kan befara ge ett betydande utrymme för obehöriga skattelättnader. Utredningens förslag innebär bl.a. att stoppreglerna i betydande utsträckning

slopas och att beskattningen i stället skall ske enligt allmänna regler. Betänkandet har just remissbehandlats. Efter ytterligare beredning avser regeringen att i anslutning till budgetpropositionen återkomma till riksdagen med ett förslag.

8.3.4 Beskattning av utländska nyckelpersoner

För att Sverige skall kunna behålla sin position som ett högteknologiskt och kunskapsintensivt land är det angeläget att svenska företag även i framtiden kan anställa utländska företagsledare, experter och forskare med hög kompetens.

Behovet av en lagstiftning som särskilt beaktar de skattemässiga problem som uppkommer vid tillfälliga anställningar av utländsk personal har accentuerats genom att flera europeiska länder, bl.a. två av våra grannländer, har infört sådan lagstiftning. Det kan innebära att dessa länder ter sig mer attraktiva när internationella företag väljer land för nyetableringar. Krav har därför rests på att särskilda skatteregler för sådana internationellt efterfrågade nyckelpersoner också skall införas i Sverige för att därigenom minska företagens lönekostnader.

Finansdepartementet avser att inom kort lägga fram en promemoria med förslag till skattelättnader för utländska nyckelpersoner som vistas i Sverige under en begränsad tid. Syftet med sådana särregler är att ge svenska företag och forskningsinstitutioner möjlighet att konkurrera om högt kvalificerad arbetskraft och att skapa fortsatt goda förutsättningar för utländska företags nyetableringar i Sverige med bistånd av företagens utländska nyckelpersoner.

8.3.5 Utredning om fåmansföretag och generationsskiften

De särskilda reglerna för beskattning av aktiva ägare i fåmansföretag, de s.k. 3:12-reglerna, har nu tillämpats i åtta år. Regelsystemet infördes genom 1990 års skattereform (prop. 1989/90:110 och 1990/91:54). Bestämmelserna finns i 3 § 12 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, SIL.

Alltsedan 3:12-reglerna tillkom har dessa debatterats. Det har ifrågasatts om det är nödvändigt att ha ett särskilt system för beskattning av aktiva fåmansföretagsdelägare. Behovet av särskilda regler för aktiva delägare i fåmansföretag

har sin bakgrund i att kapitalinkomster till skillnad från förvärvsinkomster beskattas proportionellt. Det är därför inte möjligt att ha ett system som tillåter att vissa skattskyldiga kan ta ut sina arbetsinkomster i form av lägre beskattad kapitalinkomst. Någon form av reglering är därför nödvändig.

Reglernas uppbyggnad och då framförallt deras komplexitet har kritiserats. Kunskapen om hur 3:12-reglerna har utnyttjats är emellertid begränsad. Det innebär i sin tur att kunskaperna om reglernas effekter på exempelvis företagens investeringar och deras inverkan på tillväxten är begränsade.

Till bilden hör de möjligheter som finns för att på ett för företaget och dess delägare kostnads effektivt sätt åstadkomma generationsskiften i företaget. Det är av väsentlig betydelse att det inte finns regler som hindrar den fortsatta utvecklingen av företaget när ett generationsskifte väl har skett. Särskilda regler om värdering vid arv och gåva av företag, som bedriver jordbruk och rörelse finns i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt.

Inom Finansdepartementet pågår en översyn av lagen om arvsskatt och gåvoskatt. Avsikten är att åstadkomma en modernare lagstiftning som är bättre anpassad till dagens villkor. Ändrade kapitalbeskattningsregler i kombination med de s.k. 3:12-reglerna gör att förhållandena numera är annorlunda och mer komplicerade än vad som var fallet när de särskilda reglerna i arvs- och gåvoskattelagstiftningen kom till.

Regeringens strävan är att åstadkomma ett än mer småföretagarvänligt och tillväxtfrämjande regelsystem utan att utöka möjligheterna till skatteplanering. Enligt regeringens mening bör därför 3:12-reglerna och de regler som gäller för generationsskiften ses över. Regeringen har för avsikt att så snart som möjligt tillkalla en särskild utredare. I uppdraget skall ingå en utvärdering av de gällande reglerna och att mot bakgrund av den gjorda utvärderingen föreslå nya, förenklade och tillväxtfrämjande skatteregler.

8.4 Energi- och trafikbeskattning

8.4.1 Skatteväxling

Skatteväxlingskommittén angav i sitt betänkande att ekonomiska styrmedel har visat sig vara effektiva för att hejda och minska miljöhot. Den

successivt ökade miljörelateringen av skattesystemet i vårt land under de senaste årtiondena har bidragit till att vi kunnat uppnå viktiga miljömål. Denna utveckling bör fortsätta. Kommittén förutsatte att utrymmet för skatteväxling i ett 15-årsperspektiv var minst lika stort som det som redan hade utnyttjats under 1980- och 1990-talen. Kommittén utgick därvid från att vår omvärld också kommer att röra sig i riktning mot ökad miljörelatering av skatterna.

Regeringen delar Skatteväxlingskommitténs bedömning och anser därför att en fortsatt miljörelatering av skattesystemet är en viktig uppgift i de fortsatta skatteöverläggningarna. Rätt utformade åtgärder som berör alla samhällssektorer kan bidra till en effektiv användning av våra resurser, begränsa olika slag av negativ miljöpåverkan och utgöra en viktig länk i arbetet för ett ekologiskt hållbart samhälle. Ökade intäkter på grund av en miljörelatering kan till stor del användas för att reducera uttaget av andra skatter, i första hand olika former av skatt på arbete i syfte att främja sysselsättningen.

Utformningen av och takten i miljörelateringen får också göras med hänsyn till situationen i vår omvärld. Industrins konkurrenskraft måste säkerställas även i framtiden. Det är viktigt att inte minst den elintensiva industrin satsar på teknisk utveckling. Sverige arbetar på EU-nivå för antagandet av ett nytt direktiv om minimibeskattnings av energi. Framgång i detta arbete kan komma att ytterligare öka Sveriges utrymme för en fortsatt miljörelatering av skattesystemet.

För att stimulera en introduktion av alternativa drivmedel avser regeringen att lämna in en ansökan till kommissionen för att kunna medge skattebefrielse för biodrivmedel, t.ex. etanol och rapsmetylester. Det skattebortfall som blir följden av skattelättnaderna bör kompenseras genom skattehöjningar på fossila bränslen. På sikt bör emellertid alla bränslen vara föremål för beskattning, och därför bör den totala skattebefrielsen vara begränsad till att gälla under ett introduktionsskede. Regeringens bedömning är att energiskatt skall börja tas ut på biodrivmedel från år 2004.

8.4.2 Miljöincitament i trafikbeskattningen

Regeringens förslag: Elbilar och elhybridbilar skall få en femårig fordonsskattebefrielse från den 1 juli 1999. Vidare avser regeringen att under hösten 1999 föreslå att en skattelättnad införs i trafikbeskattningen för lätta fordon som uppfyller EU:s framtida avgaskrav. Inom Regeringskansliet bereds också ett förslag om möjlighet att sätta ned förmånsvärdet för elbilar, elhybridbilar och bilar som drivs med alternativa bränslen.

Skälen för regeringens förslag: Lätta fordon har en femårig fordonsskattebefrielse om de uppfyller kraven för miljöklass 1 enligt 2 a § bilavgaslagen (1986:1386). Fordon som drivs enbart med el från batterier i fordonet (elbilar) och fordon som drivs både med el från batterier och bränsle i en förbränningsmotor (elhybridbilar) omfattas dock inte av någon sådan skattebefrielse trots att dessa bilar får anses vara lika miljövänliga som fordon i miljöklass 1. Skatteutskottet har angett i betänkandet 1998/99:SkU13 att regeringen skyndsamt bör återkomma med förslag om att personbilar och andra lätta fordon som drivs med elektricitet bör beskattas på samma sätt som motsvarande fordon i miljöklass 1. Regeringen föreslår därför att även el- och elhybridfordon bör omfattas av den femåriga skattebefrielsen. En sådan skattebefrielse bör dock endast gälla el- och elhybridfordon som blir skattepliktiga från den 1 juli 1999.

EU har beslutat om nya skärpta avgaskrav för lätta fordon, dvs. för personbilar samt bussar och lastbilar med en skattevikt av högst 3 500 kilogram (direktiv 98/69/EG om åtgärder mot luftförorening genom avgaser från motorfordon och om ändring av rådets direktiv 70/220/EEG, EGT L 350, 28.12.1998, s. 1, Celex 398L0069). Regeringens avsikt är att dessa avgaskrav skall genomföras i svensk lagstiftning inom kort genom ändring av bilavgasförordningen (1991:1481). I samband härmed bör också en till de nya avgaskraven knuten skattelättnad införs i trafikbeskattningen för särskilt miljövänliga bilar.

Inom Regeringskansliet bereds även frågan om en möjlighet att fr.o.m. beskattningsåret 1999 jämställa förmånsvärdet för elbilar, elhybridbilar och bilar som drivs med alternativa bränslen med närmast jämförbara bilar av samma märke och årsmodell som drivs med bensin eller

diesel. En bil som drivs med exempelvis gas eller dubblerade bränslesystem har ett väsentligt högre inköpspris än dess med traditionellt bränsle drivna motsvarighet. Med gällande bilförmånsregler medför detta att den alternativt drivna bilen får ett högre förmånsvärde än dess traditionella motsvarighet, vilket försvårar introduktionen av bilar som använder alternativa bränslen.

8.4.3 Jordbrukets beskattning

Regeringen har i regeringsförklaringen den 6 oktober 1998 uttalat sig för att jordbruket skall ges villkor som är likvärdiga med andra näringars. Regeringen anser att det finns anledning att överväga att skattemässigt jämställa jordbruket med industrin. Ett sådant förslag finns i betänkandet En livsmedelsstrategi för Sverige (SOU 1997:167). Det skattebortfall som en ändring medför bör finansieras inom energiskattesystemets ram.

En skatteförändring för jordbruket kan med fördel ske i ett större energipolitiskt sammanhang. Jordbrukets energibeskattnings kan aktualiseras i samband med de pågående överläggningarna om skattepolitikens framtida utformning mellan samtliga riksdagspartier.

8.5 Uppföljning av åtgärder i budgetpropositionen för 1999

8.5.1 Skattelättnad för låg- och medelinkomsttagare

I budgetpropositionen för 1999 bedömdes att det fanns ett utrymme för att sänka skatten på arbetsinkomster. Samtidigt konstaterades att det var för tidigt att utforma permanenta lösningar och att det var nödvändigt med en bred och djup diskussion om den framtida beskattningen av arbetsinkomster. Avvägningen mellan en rättvis fördelning och stimulanser för arbetsmarknadsdeltagande, arbetsutbud, utbildning och kompetensutveckling framhölls som väsentlig.

Sedan budgetpropositionen för 1999 avlämnades har överläggningar mellan riksdagspartierna om skattesystemets framtida utformning inletts. Tyngdpunkten i en skattereform skall ligga på en reformerad beskattning av arbetsinkomster. Aktuella bedömningar av de offentliga finanserna visar att en mer omfattande skattereform med

denna inriktning kan inledas i och med inkomståret 2001.

För att redan 1999 tillföra låg- och medelinkomsttagarna mer köpkraft föreslogs för inkomståret 1999 en skattereduktion på 1 320 kronor mot pensionsgrundande inkomster upp till 135 000 kronor. Därefter avtrappas reduktionen med 1,2 % av överskjutande inkomst. Det innebär att reduktionen upphör vid en pensionsgrundande inkomst på ca 245 000 kronor.

Enligt de bedömningar regeringen gör av de offentliga finanserna finns det ekonomiskt utrymme att även vid 2001 års taxering medge en skattelättnad för låg- och medelinkomsttagare. Regeringen är dock inte beredd att nu fastställa den exakta utformningen på en sådan skattelättnad. Regeringen avser i stället att återkomma till frågan i budgetpropositionen för 2000. Ett belopp motsvarande kostnaden för årets skattereduktion bör avsättas för år 2000.

8.5.2 Sänkt fastighetsskatt för bostadshyreshus

Regeringens förslag: Sänkningen av fastighetsskattesatsen för hyreshus under år 1999 från 1,5 till 1,3 % förlängs ytterligare ett år.

Skälen för regeringens förslag: För år 1999 sänktes fastighetsskatten på hyreshus till den del som avser bostäder från 1,5 till 1,3 % efter förslag i prop. 1998/99:1. Lagstiftningen trädde ikraft den 1 januari 1999 (bet. 1998/99:FiU1, rskr. 1998/99:38, SFS 1998:1478). Sänkningen gjordes i avvaktan på de ställningstaganden som regering och riksdag kan göra med anledning av de förslag Fastighetsbeskattningskommittén kan komma att lägga fram. Motiven för förslaget redovisades utförligt i propositionen. Regeringen finner inte anledning att göra en annan bedömning i dag och föreslår att den sänkta fastighetsskatten skall gälla även för år 2000.

8.5.3 Det fasta beloppet vid beskattningen av förvärsinkomster

Regeringens förslag: Den statliga skatt om 200 kronor som utgår på förvärsinkomster för fysiska personer och som vid 2000 års taxering ut-

gör en kommunal inkomstskatt skall även vid 2001 års taxering utgöra en kommunal inkomstskatt.

Skälen för regeringens förslag: Statlig inkomstskatt för fysiska personer utgår dels med en fast skatt om 200 kronor, dels med 20 % av den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en nedre skiktgräns om 219 300 kronor samt med 25 % av den del av den beskattningsbara inkomsten som överstiger en övre skiktgräns om 360 000 kronor. Vid 2000 års taxering skall den fasta skatten om 200 kronor utgöra en kommunal skatt enligt lagen (1998:1477) om beräkning av viss inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 2000 års taxering, m.m. Av den sammanlagda inkomstskatt som tillförs kommunsektorn skall 66,5 procent utgöra skatt till kommuner och 33,5 procent skatt till landsting. Överföringen av skatten motiverades med att kommunerna och landstingen under senare tid hade fått kostnader som ledde till att utrymmet för insatser för skola, vård och omsorg minskat.

I budgetpropositionen för 1999 anförde regeringen att den i vårpropositionen skulle ta ställning till en eventuell förlängning av överföringen av skatten från staten till kommunerna. Detta ställningstagande skulle grundas på förnyade bedömningar av den ekonomiska utvecklingen. Regeringen kan nu konstatera att den kommunala sektorn fortfarande är i behov av en ekonomisk förstärkning. Regeringen föreslår därför att det fasta beloppet om 200 kronor även vid 2001 års taxering skall utgöra en kommunal inkomstskatt.

8.6 Finansiella effekter

I detta avsnitt redovisas de finansiella effekterna för statsbudgeten och den konsoliderade offent-

liga sektorn av de olika skatteförslagen. För respektive förslag presenteras bruttoeffekten och den varaktiga effekten för offentlig sektor. Därutöver anges de kassamässiga effekterna för statsbudgeten och den offentliga sektorn för kalenderåren 2000–2002.

Förslagen om oförändrade omräkningstal för småhus och småhus på lantbruksenheter samt aviserade begränsningar vad gäller taxeringsvärdena för hyreshus (bostadsdelen) för år 2000 beräknas inte påverka de offentliga finanserna i förhållande till den redovisning som lämnades i budgetpropositionen för år 1999. Förslagen aviserades i denna proposition och effekterna av förslagen beaktades redan då.

Den offentlig-finansiella effekten av förslaget om en femårig skattebefrielse för el- och elhybridbilar är försumbar.

Förslaget om en skattelättnad för låg- och medelinkomsttagare för år 2000 beräknas ge samma offentlig-finansiella effekter som motsvarande förslag enligt BP99. Även om regeringen återkommer till förslaget exakta utformning i budgetpropositionen för år 2000 antas här utformningen bli sådan att effekterna blir desamma som för den åtgärd som gäller i år.

Förslaget om att förlänga sänkningen av fastighetsskatten för hyreshus till att avse även år 2000 beräknas ge en bruttobudgetförsvagning på 0,87 miljarder kronor (inkl. effekt av omräkning). I kassamässiga termer uppkommer den finansiella belastningen först år 2001 p.g.a. förskjutningar i skatteuppbörden. Den varaktiga effekten för offentlig sektor av denna temporära åtgärd, beräknad som en ränteeffekt på den engångsvisa budgetförsvagningen, uppgår till 20 miljoner kronor.

Det förhållandet att det fasta beloppet vid beskattningen av förvärvsinkomster om 200 kronor även skall tillfalla kommunerna för år 2000 beräknas försvaga såväl statsbudget som offentlig sektor med 1,25 miljarder kronor för detta år.

Tabell 8.1 Budgeteffekter av i VÅP99 aktualiserade skatteförslag m.m. Bruttoeffekter, kassamässiga effekter för statsbudgeten och för offentlig sektor åren 1999-2002 samt varaktiga nettoeffekter för offentlig sektor

Miljarder kronor

	Ikraft	Bruttoeffekt	Statsbudget 2000	2001	2002	Offentlig sektor 2000	2001	2002	Varaktig effekt
Förlängd tillfällig skattereduktion	1/1 2000	-3,26	-2,98	-0,28	-0,14	-2,98	-0,28	-0,14	-0,17
Omvandling av 200-krona	1/1 2000	0	-1,25	0	0	-1,25	0	0	0
Sänkt fastighetsskatt hyreshus	1/1 2000	-0,87	0	-0,73	-1	0	-0,64	-1,1	-0,02
<i>Summa</i>		<i>-4,13</i>	<i>-4,23</i>	<i>-1,01</i>	<i>-1,14</i>	<i>-4,23</i>	<i>-0,92</i>	<i>-1,24</i>	<i>-0,19</i>